

किन ढिलो भयो हिउँदे वर्षा

■ सिंही अधिकारी

काठमाडौं- यस वर्ष हिउँदे याम सकिने लाग्दा अर्थात् करिब पाँच महिनापछि आइतवार राजगारी काठमाडौं उपत्यकासहित देशका विभिन्न स्थानमा हल्कार्वैध मध्यम वर्षा भयो।

सामान्यत नेपालमा हिउँदे वर्षा मर्सिसो दोस्रो सातामा सुरु भएर फागुन दोस्रो सातासम्म रहन्छ। हिउँदे याम सुरु भएको तीन महिनापछि अर्थात् फागुन १४ गते देशमध्यम वर्षा भयो। मौसमी भाषामा यो वर्षालाई हिउँदे वर्षाकोरूपमा लिइन्छ। तर, यो वर्षा प्रि-मनसनको जस्तो मेघराजन, चटचाड र हावाहरीसहितको वर्षा भएको मौसमविद भएको छ।

जल तथा मौसमम विज्ञान विभागअन्तर्गतको जलवायु विश्लेषण शाखाकी शाखा प्रमुख विरिच मौसमविद डा. इन्द्रिरा कडेलले यो वर्ष ढिलोगरी हिउँदे वर्षा भएको बताइन्। उनले भनिन्, 'पूर्वी प्रशान्त महासागरमा फिक्सिस तथा लायवायु प्राणीले विपरीत दिशातर्फ अर्थात् भूमध्ये रेखाको आसापास गएकाले समुद्रको पानी तातिनुरूपमा चिसो हैदै गएकाले जलवाफको मात्रा जुन किसिमले विकसित हुनुपर्न हो त्यो नहुँदा नेपालतर्फ परिचमी वायुको प्रभाव कम देखिएको हो।'

विभागअन्तर्गतको जलवायु विश्लेषण शाखाले हिउँदे वर्षालाई विश्लेषण गर्न गरेको छ। मौसमविद कडेलका अनुसार

भयो, यसले किसिनलाई रात मिलेको छ, तर यो वर्षको प्रकृति होदा प्रि-मनसनको वर्षा जस्तो छ। हिउँदे याममा चटचाड र असानारहितको वर्षा भएको छ। मौसमविद कडेलले भनिन्। नेपालमा मार्च, अप्रिल र मेरसम्म तीन महिन प्रि-मनसन मानिन्छ। यो वर्ष फागुन १६ सम्मलाई हिउँदे याम मानिने उनले बताइन्।

यो वर्ष के कारणले हिउँदे वर्षा भएन भीनी सोंधिएको जिजासामा मौसमविद कडेलले परिचमी वायुको सक्रियत र क्षमतामा हाल आएको कारणले हिउँदे वर्षा कम भएको तुलनात्मकरूपमा परिचमी वायुको नहुँदा हिउँदे वर्षा भएको तुलनात्मकरूपमा फिलावट राग्रामहरू तथा नेपालको जस्तो मेघराजन, चटचाड र हावाहरीसहितको वर्षा भएको मौसमविद भएको छ।

सन् २०२२ को अक्टोबर १५ र १६ देखि खासै वर्षा भएको थिएन। नोभेम्बरमा केही स्थानमा र सन् २०२३ को जनवरीमा पनि विभिन्न स्थानमा छिटफुट टामात्रै वर्षा भएको थिए। वर्षा नहुँदा सुख्ख्यापन र खडेरी बढेको थियो। यो वर्ष विगतका वर्षमा भन्ना तपक्रम सरदरभन्ना बढी ने रहेको थियो। नेपालमा सामान्यतया फागुन लागेपछि, मौसम न्यानो हुन गरेको छ।

मौसमविदको भनाइमा उत्तराधार आउने र देखिएको वर्षा भएको उन्ने उल्लेख गरिन्।

रेकर्डमा जम्मा १२.९ मिलिमिटर वर्षा भएको छ। हिउँदे याम सरदर ६०.१ मिलिमिटर वर्षा हुन्छ। आइतवार विशेषगरी पहाडी क्षेत्रमा भूभगमा भएको वर्षाले लामो खडेरी बढेहरिहरको किसिनलाई राहत मिलेको छ।

पर्यावरण सन्तुलनमा समेत महत पुगेको मौसमविदको भनाइ छ।

काठमाडौं उपत्यकामा त भन्न यो वर्ष हिउँदे वर्षा भएन नहुँदा। उपत्यकाको वार्षिकी देखाएको वर्षा भएन। आइतवार विशेषगरी पहाडी क्षेत्रमा भूभगमा भएको वर्षाले लामो खडेरी बढेहरिहरको किसिनलाई राहत मिलेको छ।

परिचमी वायुको सक्रियता नवदेको कारण हिउँदे वर्षा भएन नसकेको मौसमविद गंगा नगरकोटी बताउँछन्। वरिष्ठ मौसमविद कडेलले परिचमी वायुको सक्रियत र क्षमतामा हाल आएको कारणले हिउँदे वर्षा कम भएको तुलनात्मकरूपमा परिचमी वायुको नहुँदा हिउँदे वर्षा भएको तुलनात्मक प्रभाव तराग्रामहरू तथा तापारामको फैलावट राग्रामहरू तथा वाताहान्न। यो वायुको परिवर्तनको प्रभावले मौसममा उत्तराधार आउने अल्लेख गरिन्।

सन् २०२२ को अक्टोबर १५ र १६ देखि खासै वर्षा भएको थिएन। नोभेम्बरमा केही स्थानमा र सन् २०२३ को जनवरीमा पनि विभिन्न स्थानमा छिटफुट टामात्रै वर्षा भएको थिए। वर्षा नहुँदा सुख्ख्यापन र खडेरी बढेको थियो। यो वर्ष विगतका वर्षमा भन्ना तपक्रम सरदरभन्ना बढी ने रहेको थियो। नेपालमा सामान्यतया फागुन लागेपछि, मौसम न्यानो हुन गरेको छ।

मौसमविदको भनाइमा उत्तराधार आउने र देखिएको वर्षा भएको उन्ने उल्लेख गरिन्।

विभागअन्तर्गतको जलवायु विश्लेषण शाखाको आसापास गएकाले समुद्रको पानी तातिनुरूपमा चिसो हैदै गएकाले जलवाफको मात्रा जुन किसिमले विकसित हुनुपर्न हो त्यो नहुँदा नेपालतर्फ परिचमी वायुको प्रभाव कम देखिएको हो।

प्रशुपति क्षेत्रको जयवार्गीवरीमा रहेको काठमाडौं

महानगरपालिकाकाट प्राप्त ४० लाख रुपैयैको लागाममा पनि भएको थिए।

नेपालमै ब्रह्मामो मन्दिर अन्यत्र भएको जानकारी नभएको महानगरपालिकाको सम्पदा एवं संकरित समितिको संयोजकसमेत रहेको बडायक्ष संसारले बताए। मूलतकै दुर्लभ मूर्ति ५० वर्षेखि प्रहरी कार्यालयमा यस वर्ष हिउँदे वर्षालाई विश्लेषण गर्न गरेको छ।

मौसमविदको भनाइमा उत्तराधार आउने र देखिएको वर्षा भएको उन्ने उल्लेख गरिन्।

ब्रह्मा मन्दिरको पुनर्निर्माण सुरु

दिए। मन्दिर पुनर्निर्माण सकिएपछि मूर्तिलाई मन्दिरमा राखेर पुनर्निर्माण सुरु भएको छ। ५० वर्षाख्यान नै मूर्ति चोरी भएपछि जीर्ण बनेको उक्त मन्दिरको पुनर्निर्माण भइदेहोको हो।

प्रशुपति क्षेत्रको जयवार्गीवरीमा रहेको काठमाडौं

महानगरपालिकाकाट प्राप्त ४० लाख रुपैयैको लागाममा

पुनर्निर्माण भइदेहोको जानाएको छ। चोरी भएको मूर्ति भेदेर गौथालास्थित महानगरीय प्रहरी वृत्तमा राखिएको महानगरपालिकाका अध्यक्षका उपर्युक्तमा

अन्तम किनारा नलागेसम्म स्वतः निलम्बन हुन व्यवस्था गरिएका छ। सोही हिउँदे याम सकिने लाग्दा अर्थात् करिब पाँच महिनापछि आइतवार राजगारी काठमाडौं उपत्यकासहित देशका विभिन्न स्थानमा हल्कार्वैध मध्यम वर्षा भयो।

काठमाडौं (प्रस)- प्रशुपति क्षेत्रमा रहेको ब्रह्मा मन्दिरको पुनर्निर्माण सुरु भएको छ। ५० वर्षाख्यान नै मूर्ति चोरी भएपछि जीर्ण बनेको उक्त मन्दिरको पुनर्निर्माण भइदेहोको हो।

प्रशुपति क्षेत्रको जयवार्गीवरीमा रहेको काठमाडौं

महानगरपालिकाकाट प्राप्त ४० लाख रुपैयैको लागाममा

पुनर्निर्माण भइदेहोको जानाएको छ। चोरी भएको मूर्ति भेदेर गौथालास्थित महानगरीय प्रहरी वृत्तमा राखिएको महानगरपालिकाका अध्यक्षका उपर्युक्तमा

अन्तम किनारा नलागेसम्म संगतले जानकारी दिएको हो।

अब, काठमाडौं सांसद संसद भएको छ। अधिल्लो प्रतिनिधियसभामा पनि तत्कालीन काप्रेस सांसद विजयकुमार राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी प्रतिनिधित्वात भएको छ। अधिल्लो प्रतिनिधियसभामा आपात लाभको पद तत्कालीन काप्रेस सांसद विजयकुमार राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ। अधिल्लो प्रतिनिधियसभामा आपात लाभको पद तत्कालीन काप्रेस सांसद विजयकुमार राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

जनता समाजवादी पार्टी (जसपा)की सांसद संसद भएको छ। अधिल्लो प्रतिनिधियसभामा आपात लाभको पद तत्कालीन काप्रेस सांसद विजयकुमार राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

जनता समाजवादी पार्टी (जसपा)की सांसद संसद भएको छ। अधिल्लो प्रतिनिधियसभामा आपात लाभको पद तत्कालीन काप्रेस सांसद विजयकुमार राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ संसद गठन भएको हो। उन्नी समान्यातिकारी नामानुसार भएको जानकारी नभएको उपर्युक्तमान नेपालमा राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ संसद गठन भएको हो। अब, नेपालमा प्रतिनिधियसभामा सहायक भएको जानकारी नभएको उपर्युक्तमान नेपालमा राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ संसद गठन भएको हो। अब, नेपालमा प्रतिनिधियसभामा सहायक भएको जानकारी नभएको उपर्युक्तमान नेपालमा राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ संसद गठन भएको हो। अब, नेपालमा प्रतिनिधियसभामा सहायक भएको जानकारी नभएको उपर्युक्तमान नेपालमा राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ संसद गठन भएको हो। अब, नेपालमा प्रतिनिधियसभामा सहायक भएको जानकारी नभएको उपर्युक्तमान नेपालमा राज्यदार ललितानिवासको सरकारी जग्गा विभाग अधिकारी भएको छ।

यसरी नयाँ

एकीकृत वेबसाइट व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनमा

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - सरकारले सबै सरकारी निकायको वेबसाइटहरूबीच एकरूपता कायम गरी सञ्चालनालाई मजबूत तुल्याउन उद्देश्यले एकीकृत वेबसाइट व्यवस्थापन प्रणाली र वेब मनिटरिङ ड्राइवरी सञ्चालनमा ल्याएको छ। सञ्चाना प्रविधि विभागद्वारा विकास मरिएको ती दुवै प्रणालीको सञ्चालन तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्माले मंगलबार मन्त्रालयमा आयोजित एक कार्यक्रमीच शर्मारम्भ गरिए।

सरकारी कार्यालयको वेबसाइट निर्माण तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी निर्देशक, २०७८ बमोजाम सबै सरकारी निकायको वेबसाइटहरूबीच एकरूपता कायम गर्न विभागले एकीकृत वेबसाइट व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गरेको हो। यस प्रणालीको प्रयोग गरी विकास गरिएका सञ्चार मन्त्रालय एवं अन्तर्राष्ट्रीय सूचना तथा प्रसारण विभाग, हलाक सबा विभाग, सूचना प्रविधि विभाग र मन्त्र विभाग नयाँ वेबसाइट सञ्चालनमा ल्याएको छ। अम्बेल अन्तर्राष्ट्रीय र मातहराका निकायम पनि यसलाई विस्तार गर्दै लम्हिए विभागले जनाएको छ।

सो अवसरमा सञ्चारमन्त्री शर्माले एकीकृत वेबसाइट व्यवस्थापन प्रणाली र मनिटरिङ ड्राइवरीले सरकारी वेबसाइट सञ्चालन तथा सेवाग्राहीको पहुँचताहाँ सहजता तुल्याउन र आधिक व्ययभार कम गर्न मद्दत प्रयोग विश्वास व्यक्त गरिन्। उल्लेभन्नां सबै सरकारी वेबसाइट विभिन्न थरी र विभिन्न डिजाइनमा ईसाइट्टर प्रस्तावित कसको सूचना क्रान्ति छ। भनेन, यसलाई विभागीय सञ्चालन गर्न र सेवाग्राहीले प्रभावकारी लाभ लिने सहयोग पुग्ने उनले बताइन्।

आधिकरणपाल संचालन खर्च कटौती भइरहेको सन्दर्भमा यो प्रणालीले स्वाभाविकरूपमा सुर्खी कटौती नयाँ सञ्चारमन्त्री शर्माले विश्वास व्यक्त गरिन्। यो प्रणालीलाई मन्त्रालय हुई देशभरका स्थानीय तहसम्म पुऱ्याउन सक्के सेवाग्राहीले प्रभावकारी लाभ लिने बताइन्। संचालन आ-आफ्नो डिजाइनमा सफूदरै बनाउने र राज्यको व्ययभार पनि कम हुने तथा सुरक्षाको पनि सुनिश्चितता नहुने प्रवृत्ति रोकेको छ। सेवाग्राहीको सरल र सहज प्रयोग हुनेगरी प्रणालीको विकास गरिएको छ, मनिटरिङलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।

सञ्चारमन्त्री शर्माले प्रणाली व्यवस्थापनका लागि कार्यालय पनि पास भद्रसकेकाले यसको कार्यान्वयन र अनुगमन गरी यसलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन उल्लेख गरिन्। त्यसैरी, मनिटरिङ प्रणाली

प्रभावकारी बनाउन तथा वेबसाइटहरू हाचाक र डाउन हुने समस्याको पहिचान गरी समयमै समाधान खोज र सुरक्षित ढाले सहजरूपमा प्रणालीहरू सञ्चालन गर्न र सहयोग पुग्ने उनले बताइन्।

आधिकरणपाल संचालन खर्च कटौती भइरहेको सन्दर्भमा यो प्रणालीले स्वाभाविकरूपमा सुर्खी कटौती नयाँ सञ्चारमन्त्री शर्माले विश्वास व्यक्त गरिन्। यो प्रणालीलाई मन्त्रालय र निकायले वेबसाइट एकरूपता कायम गर्न तथा एउटै सूचना सरल र सहज रूपमा खोज र सहयोग पुऱ्याउन उद्देश्यले यो प्रणालीको विकास गरिएको छ। प्रत्येक मन्त्रालय र निकायले वेबसाइट एकरूपता कायम गर्न वर्षावाच गर्नुपर्ने अवश्यको अन्य भाष्यको छ, एकै किसिमको वेबसाइट टेप्लेट भेरर मात्रै आ-आफ्नो कार्यालयले साइट बनाउन सकिन्दू, दक्ष जनशक्ति पर्नि चाहिन्न।

संचिव अर्थाले एकीकृत प्रणालीवाट हुने भएकाले सूचना पनि वज्रबुत हुनाका साथै सरकारी सूचना, नारा र तत्कालै दिनुपर्ने सूचना पनि सहजरूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीले सहज हुनेगरी प्रणालीको विकास गरिएको छ, मनिटरिङलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।

सञ्चारमन्त्री शर्माले प्रणाली व्यवस्थापनका लागि कार्यालय पनि पास भद्रसकेकाले यसको कार्यान्वयन र अनुगमन गरी यसलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन उल्लेख गरिन्। त्यसैरी, मनिटरिङ प्रणाली

व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गर्न उद्देश्यले प्रणाली र वेबसाइटको विकास गरिएको बताए। उनले भने, 'सरकारी निकायको वेबसाइटमा एकरूपता कायम गर्न तथा एउटै सूचना सरल र सहज रूपमा खोज र सहयोग पुऱ्याउन उद्देश्यले यो प्रणालीको विकास गरिएको छ।

सञ्चाना प्रविधि विभागको महानिर्देशक प्रेमचरण श्रेष्ठले सरकारी वेबसाइट सुरक्षितरूपमा सञ्चालन गर्न र वेबसाइट मात्र हैन सरकारी अनलाइन सिस्टमलाई निरन्तर अनुगमन गरी हाचाक वा डाउन भएमा तत्कालै सुधार गर्न यो प्रणालीले मद्दत प्रयोग बताए। उनका अनुसार यस प्रणालीको प्रयोग गरी सरकारी निकायहरूले सूचना प्रविधिसम्बन्धी दक्ष जनशक्ति नभएता पनि उपलब्ध जनशक्तिको मद्दतले आ-आफ्ना निकायगत वेबसाइटहरू सहजै निश्चिल एवं सुरक्षितहरूमा विकास गर्न सकिन्दू, दक्ष जनशक्ति पर्नि चाहिन्न।

संचिव अर्थाले एकीकृत प्रणालीवाट हुने भएकाले सूचना पनि वज्रबुत हुनाका साथै सरकारी सूचना, नारा र तत्कालै दिनुपर्ने सूचना पनि सहजरूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीले सहज हुनेगरी प्रणालीको विकास गरिएको छ, मनिटरिङलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।

सञ्चारमन्त्री शर्माले सबै सरकारी निकायको एकीकृत सूचना

यो प्रणालीले कुन साइट कहाँ के कारण हाचाक वा डाउन हुन लागेको हो निरन्तर मनिटरिङ र अलर्ट हुन्छ। यसले सरकारी वेबसाइटलाई वडाई सुरक्षित र समस्या देखिए तत्काल सुधार गर्न सहयोग पुग्ने उनको विकास छ। सञ्चाना प्रविधि विभागको महानिर्देशक प्रेमचरण श्रेष्ठले सरकारी वेबसाइट सुरक्षितरूपमा सञ्चालन गर्न र वेबसाइट मात्र हैन सरकारी अनलाइन सिस्टमलाई निरन्तर अनुगमन गरी हाचाक वा डाउन भएमा तत्कालै सुधार गर्न यो प्रणालीले मद्दत प्रयोग बताए। उनका अनुसार यस प्रणालीको प्रयोग गरी सरकारी निकायहरूले सूचना प्रविधिसम्बन्धी दक्ष जनशक्ति नभएता पनि उपलब्ध जनशक्तिको मद्दतले आ-आफ्ना निकायगत वेबसाइटहरू सहजै निश्चिल एवं सुरक्षितहरूमा विकास गर्न सकिन्दू, दक्ष जनशक्ति पर्नि चाहिन्न।

संचिव अर्थाले एकीकृत प्रणालीवाट हुने भएकाले सूचना पनि वज्रबुत हुनाका साथै सरकारी सूचना, नारा र तत्कालै दिनुपर्ने सूचना पनि सहजरूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीले सहज हुनेगरी प्रणालीको विकास गरिएको छ, मनिटरिङलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।

सञ्चिव अर्थाले एकीकृत प्रणालीवाट हुने भएकाले सूचना पनि वज्रबुत हुनाका साथै सरकारी सूचना, नारा र तत्कालै दिनुपर्ने सूचना पनि सहजरूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीले सहज हुनेगरी प्रणालीको विकास गरिएको छ, मनिटरिङलाई पनि प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुग्नेछ।

सञ्चाराई

प्रभाव दैनिकको वर्ष १ अंक २१९

फागुन १६ गते २०७९ मा प्रकाशित

EARTH SMART HUMAN RESOURCES NEPAL PVT.LTD. को चलानी

नं.०१९१७५२५ को Al-rawy Arabia

Contracting Company कम्पनीको

विजापनमा Lot No. 281739 हुपूर्नेमा

अव्यय हुन गएकोले सञ्चाराईको जानकारी

गरिन्दून।

EARTH SMART HUMAN RESOURCES NEPAL PVT.LTD.

Silangal, Kathmandu, Nepal. Tel: +977-149447, 494488
Email: info@earthsmartnepal.com, Web: www.earthsmartnepal.com

ईम नेपाल ओगरसिज प्रा. लि.

शालिनीगर, काठमाडौं, फोन: ८९०८५४०, ८६२४२४३६

Email : evenpal34@gmail.com | www.evenpaloverseas.com

प्रभाव सञ्चाराई मि. २०७९/११/५

LT No. : 281755

चलानी नं. ०१९१७५२५

मानसिक तलब

प्रूष गरिहिला

कमादारको पद

हर्ष र त्रासदीपूर्ण सगरमाथा आरोहणको ऐतिहासिक सम्भन्ना

मेरहोफेन (अस्ट्रिया)- उनले जीवनका ८९ वर्षान्त पाँच गरिसकेका छन् तर उनले हिमाल चढन छाडेका छैनन्। अंकिसजनविना नै सगरमाथा आरोहण गरेका अस्ट्रियाका आरोही पिरर हावेलर अझे पनि हिमालका चुचुरा चम्पा शारीरिकरूपमा सक्षम छन्। आफ्नो यो सक्षमतालाई उनी युवावस्थाको स्रोत भन्न रुचाउँछन्।

हावेलर र उनका इटालियन सारी रेनहाल्ड मेस्नरले बिनाअंसिजन विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा आरोहण गर्ने प्रणालाई घेरेले असम्भव भनेर टिप्पणी गरेका थिए तर उनीहरूले सन् १९७३ मा पूरक अंकिसजनविना वै सगरमाथाको चुचुरोमा पुगेर विश्वलाई नै चक्रित पारिदिए। जब उनीहरूका पाइला सगरमाथाको शिखरमा पैगे आफ्ना धेरै खुसी, कहीं दुख र त्रासले घर गरेको हावेलरले पैश्चमी अस्ट्रियाको आफ्नो निवासमा एफकीलाई बताए।

जीवनको नवौ दशकमा प्रवेश गरेका हावेलरले हिमाल आरोहणलाई निरन्तरता दिएका छन्। हिमाल र पहाडलाई उनी सारी नृत्य उडाउँछन्। हिमाल आरोहणलाई हीराका दुकार रुदामा बहुमूल्य अनुभव आफ्लाई प्राप्त भएको उनी बताउँछन्। जलवायु परिवर्तनले ठूलो समस्या खडा गरेकामा उनी चिन्तित छन्। आफ्नो जन्मभूमिका आत्मस हिमाल शुखला हुन् वा अन्य महादेशका हिमाल बहुदो तापकमका कारण हिमाल पर्वतमे कुराले उनलाई पोल्पा।

दिगो पर्वतनका अभियन्ता हावेलरले हिमाल पथप्रदर्शकका स्वप्नमा काम थालेका थिए। उनका छोरो चुम्ने पहाले व्यक्ति बनेका छन्। अथात उनले आठ हाजार मिट्टभन्दा अन्त सबै हिमालको सफलतापूर्वक आरोहण गरेको कीर्तिमान कायम गरेका छन्। मेस्नरसँग मिलेर जो पनि गर्न सकिने हावेलरको विश्वास छ। सगरमाथा शिखरमा उनले आफ्नो त्रास हटाउन र साहस भन्न गरेको सहयोगका निम्न भन्ने देखाउन तथा अरुका निम्न अवसरका

डोका खोल्ने उनको चाहना थियो।

हावेलर आफ्लाई सामान्य मान्द्ये मान्द्यन्। सगरमाथा आरोहण गरेका केही वर्षपछिसम्म आफ्नै जन्मस्थानमा समय बिताएका उनलाई आठ हाजार मिट्टभन्दा माथिका हिमाल आरोहणको अभिलाप्त भन्ने छाडेन। उनले अगला हिमालका टुप्पामा आफ्ना पाइला पुगाए तर उनका साथमा सगरमाथा आरोही मित्र मेस्नर थिएनन।

अहिले ७८ वर्षीय बराबर विश्वका १४ वटा अगला चुम्ने पहाले व्यक्ति बनेका छन्। अथात उनले आठ हाजार मिट्टभन्दा अन्त सबै हिमालको सफलतापूर्वक आरोहण गरेको कीर्तिमान कायम गरेका छन्। मेस्नरसँग मिलेर जो पनि गर्न सकिने हावेलरको विश्वास छ। सगरमाथा शिखरमा उनले आफ्नो त्रास हटाउन र साहस भन्न गरेको सहयोगका निम्न भन्ने देखाउन तथा अरुका निम्न अवसरका

आरोही मेस्नरले आफ्ना मित्र हेवलरसम्बन्धी पछिल्लो पुस्तकमा उनको प्रश्नसांग गरेका छन्। हेवलरलाई जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि संसारका जन्मसुकै भूमागका हिमाल सहजै चढनसक्ने क्षमता भएको व्यक्तिका रूपमा उनले चित्रण गरेको छ। चौहतर वर्षको उमेरमा हेवलरले स्वीट्रायरलाईडको द्वारा वर्षता उत्तरी मोहाडावाट सफल आरोहण गरेको सैबैन्द्य वढाए तर उत्तरी मोहाडावाट सफल आरोहण गरेको सैबैन्द्य पनि गरे। उनले आफ्नो पूर्वियाले डेमिल लामासंग उत्तर हिमाल आरोहण गरेको थिए। त्यतिवेता लामाको उमेर २५ वर्ष मात्र थियो।

क्यानाडाको बान्फ राष्ट्रिय निकुञ्जमा हिमपरिहोमा परेर लामाको स्थु भएको योग्यता लामाको उमेर २५ वर्ष मात्र थियो। लामाको निवन्दनावाट दुखित हेवलरका आंखा आंहल पनि रसाउँछन्। आरोही लामाले दुर्घटनामा ज्यान गुमाएपछि उनलाई प्रस्तुत गरेका छन्। रासस/एफको

थप सचेत बनाएको छ। यथापि उनले हिमाल आरोहणलाई जारी राखेका छन्।

थोरै उपकरण र सामानी अनि अतिकम बाह्य राखेगाहाटे उनी हिमालतर्फ दिँदछन्। उनी आफ्लाई सामान्य व्यक्तिका रूपमा प्रस्तुत गर्दछन्। आफूसुंग सर्वै हिमाल आरोहणका निम्नित आशयका पनि आवार्भूत सामर्थी मार्फ हुने गरेको उनी बताउँछन्। आफ्नो भोलामा भारीभर कम सामान राख्न उनलाई मन लादैन।

आफ्ना मातापिता पर्वतारोही नभए पनि संसारको छानोमा बिनाअंसिजन पनि सफल भएकामा हेवलर गर्व गर्दछन्। आफ्नो सफलताको श्रेय उनी पर्वतारोहणका पथप्रदर्शन र अन्यलाई दिँदछन्। अरुको सहयोगावट पनि उत्कृष्ट परिणाम प्राप्त गर्न सकिने दृष्टान्त उनले प्रस्तुत गरेका छन्। रासस/एफको

बेलारूसका राष्ट्रपति चीन भ्रमणमा

चीनले युक्रेनलाई रक्षात्मक हातियार उपलब्ध गराएर वासिड्टन र उसका सहयोगीले आक्रमणलाई उकासेको अरोप लगाउँदै आएको छ। बेलारूस अधिक र राजनीतिकरूपमा द्वन्द्वलाई उकासेको अरोप लगाउँदै आएको छ।

चीनका विदेशमित्री छिन गडले आफ्ना बेलारूसी समकक्षी सर्गई अलोनकलाई गत शुक्रबाब टेलिफोन गरेर बेङ्जिडले मिन्कसँग पारस्परिक राजनीतिक विश्वासालाई अभ्यासित प्रवक्तार सम्मेलनमा भने। बेङ्जिडले एक वर्ष पुरानो युद्धमा तात्पर्य अडान कायम राखेको स्पष्ट गर्दै रससँगको मैत्री असीमित रहेको बताएको छ।

‘अमेरिकालाई चीन र रुसीबीचको सम्बन्धबाट औंता उठाउने अधिकार छैन, हामी कैन पनि हालतमा अमेरिकीको दबाव र जवरजस्ती स्वीकार गरैनी’, विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता माओ निडले सोमावार नियमित प्रवक्तार सम्मेलनमा भने। बेङ्जिडले एक वर्ष पुरानो युद्धमा तात्पर्य अडान कायम राखेको स्पष्ट गर्दै रससँगको मैत्री असीमित रहेको बताएको छ।

गत वर्षको सेप्टेम्बरमा राष्ट्रपतिद्वयीच उज्जेक सहर समरकदमा भेटवार्ता भएको थियो। त्यसबेला उनीहरूले पारस्परिक सहयोग एवं राजनीतिक साकेदारीको धोयणा गरेको थिए। युक्रेन र रुससँग सीमा जोडिएको बेलारूसले गत वर्ष युक्रेनमार्फा आक्रमण गर्न मस्कोलाई आफ्नो भूमि प्रयोग गर्न अनुमति दिएको छ भन्ने राखेको योग्यता लामाले प्रयासको फेरि सहयोग गर्न सक्ने किम्बरे विन्तान्या व्यक्त गरेको छ।

उपलब्ध गराउने विवरण सार्वजनिक भइरहेका उनीहरू त्यसबाट चिन्तित छन्। अमेरिकाको चीनका राजकीय भ्रमणमा यहाँ आएका छन्। आफ्नो चिनियाँ समकक्षी सी चिनफडको निम्नत्रिणमा दिएको छ।

राष्ट्रपति लुकासेन्को भ्रमणलाई चीन र बेलारूसको भ्रमणीयता चौतर्फी सहयोग अभियुक्त गर्न अन्य गर्न आहावान पनि गरेको छैन। चीनले संयुक्त राज्य अमेरिका र उत्तर एटलान्टिक संघियालाई युद्ध द्वन्द्व उत्तरावाट दुखित हेवलरका आंखा आंहल पनि रसाउँछन्।

राष्ट्रपति लुकासेन्को भ्रमणलाई चीन र बेलारूसको भ्रमणीयता चौतर्फी सहयोग एवं विकासको प्रवद्धन गर्ने अवसरका लिईको चीनियाँ चिनियाँ विदेश मन्त्रालयले जेनाएको छ।

राष्ट्रपति लुकासेन्को भ्रमणलाई चीन र बेलारूसको भ्रमणीयता चौतर्फी सहयोग एवं विकासको प्रवद्धन गर्ने अवसरका लिईको चीनियाँ चिनियाँ विदेश मन्त्रालयले जेनाएको छ।

औषधि कारखाना विष्फोटमा २ को मृत्यु

नयाँदिली- भारतको पश्चिमी राज्य गुजरातमा एक औषधि कारखानाको भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटनमा दुई जनाको आगामी हुन्दू भवनका केही भाग भएको जनाइएको छ। गुजरातको दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै र दुई जना घाइते भएको ती घाइतेलाई असप्ताल लगाएको प्रहरी अधिकारीले जानकारी दिएको छन्। रासस/सिंहगढ़ा

(जिआइडीसी) मा राति विष्फोट भएको थियो।

विष्फोटका कारण विष्फोटनामा भएको विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ।

विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ।

विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ।

विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ।

विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्दूको साथै अन्य दुई घाइते घटनामा जनाइएको छ।

विष्फोटका विष्फोटी कारखानामा भएको विष्फोटका कारण विष्फोटी भएको जनाइएको छ। घटनामा दुई जनाको मृत्यु हुन्द

